

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح بند (ج) ماده (۵۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه
جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹»

ماده واحده - بند «ج» ماده (۵۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر اصلاح می‌شود:
دستگاه‌های اجرایی مکلفند کما فی‌السابق در حدود وظایف قانونی خود و در چارچوب ضوابط و استانداردهای
مورد تأیید شورای عالی آمار نسبت به تولید و انتشار آمار تخصصی حوزه مربوط به خود اقدام نمایند.

ارزیابی کارشناسی

با عنایت به مشکلات اجرایی در انتشار آمارهای مورد نیاز کشور پس از تصویب ماده (۵۴) قانون برنامه پنجم توسعه
جمهوری اسلامی ایران و تناقض‌های قانونی این ماده با برخی قوانین موجود کشور (از جمله قانون چک و مهریه)، گستره
آمارهای مورد نیاز و ضرورت استفاده از ظرفیت تخصصی دستگاه‌های اجرایی جهت تهیه آمارهای مرتبط، اصلاح ماده
(۵۴) برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران الزامی است. ذکر این نکته ضروری است که در حال حاضر
بسیاری از آمارهای مورد نیاز کشور در مرکز آمار ایران تهیه نمی‌شود و این نهاد آماری ظرفیت تخصصی لازم برای تهیه
این آمارها از جمله آمارهای بخش پولی، ارزی، برخی آمارهای بخش صنعت و کشاورزی و... را ندارد؛ ضمن آنکه گسست
آمار در نتیجه تغییر مرجع آماری خود مشکلاتی را در سطح سیاستگذاری و تحقیقاتی به وجود می‌آورد.

بنابراین مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با کلیت طرح پیشنهادی نمایندگان مجلس شورای اسلامی موافق است،
البته با توجه به صدر ماده (۵۴) بهتر بود کل ماده اصلاح می‌شد تا هماهنگی بیشتری بین صدر ماده و بندهای آن به وجود
می‌آمد ولی با این وجود، اصلاح بند «ج» نیز می‌تواند رافع بسیاری از مشکلات به وجود آمده در اجرای این ماده قانون برنامه
شود.

عبارت «کما فی‌السابق» در متن طرح پیشنهادی نیز علاوه بر ابهام موجود در آن، متناسب با متن قانونی نبوده و با
توجه به اینکه رویه جدید انتشار آمارها پس از تصویب برنامه پنجم توسعه صورت گرفته و این بند نیز در همین قانون و
برای اصلاح این قانون پیشنهاد شده است، مشکل‌ساز خواهد بود.

با توجه به مهمترین وظیفه شورای عالی آمار «تعیین سیاست کلی برنامه‌های آماری کشور و نحوه توزیع مقایسه‌های
آماري بين سازمان‌های مسئول» مندرج در ماده (۱۱) بند «ج» قانون مرکز آمار ایران و با توجه به اینکه جزء شرح وظایف
شورای عالی آمار در آن قانون، تعیین و تأیید چارچوب ضوابط و استانداردهای آماری تولیدی دستگاه‌های اجرایی
نمی‌باشد، لهذا باید دستگاه‌های اجرایی خود اقدام به اعلام چارچوب ضوابط و استانداردهای تدوین آمار حوزه تخصصی
خود نمایند و اگر شورای عالی آمار مشکلی را در این خصوص مشاهده کرد در این زمینه بررسی و در چارچوب وظایف
قانونی خود اقدام می‌کند.

پیشنهاد

با توجه به موارد فوق، پیشنهاد مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در خصوص اصلاح بند «ج» ماده (۵۴) به شرح زیر
می‌باشد:

بند «ج» ماده (۵۴) - دستگاه‌های اجرایی مکلفند در حدود وظایف قانونی خود و با اعلام چارچوب ضوابط و
استانداردهای تدوین آمار، همچنان نسبت به تولید و انتشار به‌هنگام آمارهایی که از سالیان قبل به‌طور مستمر در حوزه
مربوط به خود تولید نموده‌اند، اقدام نمایند.